

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH
www.sosyalarastirmalar.com ISSN: 1307-9581

Cilt: 9 Sayı: 47 Aralık 2016 Volume: 9 Issue: 47 December 2016

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

9/47

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 47 Volume: 9 Issue: 47

Aralık 2016 December 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research, alan indeksleri tarafından taranan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergimiz; EBSCO, MLA, DOAJ, Proquest CSA (*Linguistics and Language Behavior Abstracts, Sociological Abstracts*), Scientific Commons, BC ELN, Ulrichsweb, Index Islamicus, SSRN, ICAAP, Index Copernicus, J-Gate, Journal Seek, ASOS Index, Journal Database, TEI, SIOP SocIndex, Pubget, DRJI and WorldCat, ISAM vb. uluslararası indeks ve veritabanlarında yer almaktadır. (The Journal of International Social Research indexed in EBSCO, MLA, DOAJ, Proquest CSA -*Linguistics and Language Behavior Abstracts, Sociological Abstracts*-, Scientific Commons, BC ELN, Ulrichsweb, Index Islamicus, SSRN, ICAAP, Index Copernicus, J-Gate, Journal Seek, ASOS Index, Journal Database, TEI, SIOP SocIndex, Pubget, WorldCat, ISAM)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. M. Yavuz ERLER
Assoc. Prof. Dr. Bekir ŞİŞMAN
Assoc. Prof. Dr. Yakup POYRAZ
Assoc. Prof. Dr. Emine KOLAÇ
Assoc. Prof. Dr. Selçuk BALI
Assoc. Prof. Dr. Sadullah GÜLTEN
Assist. Prof. Dr. Salih DEMİRBİLEK
Assist. Prof. Dr. Ahmet DAĞLI

Hakem ve Danışma Kurulu / Referees and Advisory Board

Prof. Dr. Abdulhalik BAKIR (TURKEY)
Prof. Dr. Adem CEYHAN (TURKEY)
Prof. Dr. Ahmet İNAM (TURKEY)
Prof. Dr. Ahmet MERMER (TURKEY)
Prof. Dr. Ahmet NİŞANCI (TURKEY)
Prof. Dr. Ahmet SEYHUN (CANADA)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (TURKEY)
Prof. Dr. Ali ÇELİK (TURKEY)
Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL (TURKEY)
Prof. Dr. Ali YILMAZ (TURKEY)
Prof. Dr. Ali MAHAFAZAH (JORDAN)
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (TURKEY)
Prof. Dr. Ali TORUN (TURKEY)
Prof. Dr. Arslan TOPAKKAYA (TURKEY)
Prof. Dr. Atabey KILIÇ (TURKEY)
Prof. Dr. Barbara KELLNER-HEINKELE (GERMANY)
Prof. Dr. Barbara KELLNER-HEINKELE (GERMANY)
Prof. Dr. Bilge SEYİDOĞLU (TURKEY)
Prof. Dr. Burhanettin TATAR (TURKEY)
Prof. Dr. Byoungduk SOHN (KORE)
Prof. Dr. Cahit KAVCAR (TURKEY)
Prof. Dr. Cevdet KILIÇ (TURKEY)
Prof. Dr. Charlyn DYERS (R. OF SOUTH AFRICA)
Prof. Dr. Christoph K. NEUMANN (GERMANY)
Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN (TURKEY)
Prof. Dr. Deniz ZEYREK (TURKEY)
Prof. Dr. Doğan GÜNAY (TURKEY)
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ (TURKEY)
Prof. Dr. Emine GÜRSOY-NASKALİ (TURKEY)
Prof. Dr. Emine YENİTERZİ (TURKEY)
Prof. Dr. Erdoğan BOZ (TURKEY)
Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (TURKEY)
Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK (TURKEY)
Prof. Dr. Faruk ŞEN (GERMANY)
Prof. Dr. Fırat KUTLUK (TURKEY)
Prof. Dr. Filiz KILIÇ (TURKEY)
Prof. Dr. Fuzuli BAYAT (AZERBAIJAN)
Prof. Dr. George M. KORRES (GREECE)
Prof. Dr. Güler GÜLSEVİN (TURKEY)
Prof. Dr. Hanife Nalan GENÇ (TURKEY)
Prof. Dr. Hanifi VURAL (TURKEY)
Prof. Dr. Hasan KAVRUK (TURKEY)
Prof. Dr. Hatice AYNUR (TURKEY)
Prof. Dr. Hatice ŞAHİN (TURKEY)
Prof. Dr. Hayati AKTAŞ (TURKEY)
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ (TURKEY)
Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN (TURKEY)
Prof. Dr. Ingeborg BALDAUF (GERMANY)
Prof. Dr. K. P. JAYASANKAR (INDIA)
Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ (TURKEY)
Prof. Dr. Karl REICHL (GERMANY)
Prof. Dr. Kenan İNAN (TURKEY)
Prof. Dr. M. Emin KÖKTAŞ (TURKEY)
Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL (TURKEY)
Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ (TURKEY)
Prof. Dr. M. Yavuz ERLER (TURKEY)
Prof. Dr. Mahir AYDIN (TURKEY)
Prof. Dr. Mahmut AYDIN (TURKEY)
Prof. Dr. Maimunah ISMAIL (MALAYSIA)
Prof. Dr. Maria Pia PEDANI (ITALY)
Prof. Dr. Meherrem CAFERLİ (AZERBAIJAN)
Prof. Dr. Mehmet AÇA (TURKEY)
Prof. Dr. Mehmet ARSLAN (TURKEY)
Prof. Dr. M. Ali KIRMAN (TURKEY)
Prof. Dr. Mehmet Baha TANMAN (TURKEY)
Prof. Dr. Mehmet BEŞİRLİ (TURKEY)
Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK (TURKEY)
Prof. Dr. Mehmet ZAMAN (TURKEY)

Prof. Dr. Metin EKİCİ (TURKEY)
Prof. Dr. Mevlüt KAYA (TURKEY)
Prof. Dr. Muhammad K. MAJALI (JORDAN)
Prof. Dr. Muhittin TUŞ (TURKEY)
Prof. Dr. Musa YILDIZ (TURKEY)
Prof. Dr. Mustafa CEMİLOĞLU (TURKEY)
Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ (TURKEY)
Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN (TURKEY)
Prof. Dr. Mustafa TİFTİK (TURKEY)
Prof. Dr. Namık AÇIKGÖZ (TURKEY)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (TURKEY)
Prof. Dr. Necati DEMİR (TURKEY)
Prof. Dr. Necati KARA (TURKEY)
Prof. Dr. Nerin KÖSE, (TURKEY)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (TURKEY)
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK (TURKEY)
Prof. Dr. Niyazi USTA (TURKEY)
Prof. Dr. Norbert FRIES (GERMANY)
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (TURKEY)
Prof. Dr. Ömür CEYLAN (TURKEY)
Prof. Dr. Özcan DEMİREL (TURKEY)
Prof. Dr. Pakize AYTAÇ (TURKEY)
Prof. Dr. Pavel DOLUKHANOV (UNITED KINGDOM)
Prof. Dr. Rainer CZICHON (GERMANY)
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN (TURKEY)
Prof. Dr. Ramesh DEOSARAN (USA)
Prof. Dr. Recep EFE (TURKEY)
Prof. Dr. Robert VIVIAN (USA)
Prof. Sabri YENER (TURKEY)
Prof. Dr. Sedat SEVER (TURKEY)
Prof. Dr. Semih TEZCAN (TURKEY)
Prof. Dr. Shih-chung HSIEH (TAIWAN)
Prof. Songül KARAHASANOĞLU ATA (TURKEY)
Prof. Dr. Ulvi KESER (TURKEY)
Prof. Dr. Umay GÜNAY (KKTC)
Prof. Dr. Ülkü ELİÜZ (TURKEY)
Prof. Dr. Vagif SULTANLI (AZERBAIJAN)
Prof. Dr. Vahit TÜRK (TURKEY)
Prof. Dr. Walter ANDREWS (USA)
Prof. Dr. Wan-I LIN (TAIWAN)
Prof. Dr. Yakup ÇELİK (TURKEY)
Prof. Dr. Yavuz ASLAN (TURKEY)
Prof. Dr. Zehra TOSKA (TURKEY)
Prof. Dr. Zeki TAŞTAN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.A.Cüneyt EREN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Ahmet Cüneyt ISSI (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Ahmet ŞİMŞEK (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Ali GÖÇER (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Bayram ÜNAL (UNITED KINGDOM)
Assoc. Prof. Dr.Bekir ŞİŞMAN ((TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Cuma ÇATALOLUK (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Emine KOLAÇ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Erhan AYDIN (TURKEY)

Assoc. Prof. Dr.Ersin ÖZASLAN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Eyüp BACANLI (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Faruk KAYA (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Ferhat ASLAN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Gül CELKAN (USA)
Assoc. Prof. Dr.Hakan TAŞ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Harun (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Hasan BABACAN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Haşim ŞAHİN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Hüseyin MUŞMAL (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.İsmail KIVRIM (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Kamile AKGÜL (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Lerzan GÜLTEKİN (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Mehmet YAVUZ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Musa BİLGİZ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Netice YILDIZ (KKTC)
Assoc. Prof. Dr.Norhasni Zainal ABIDDIN (MALAYSIA)
Assoc. Prof. Dr.Nurcan DELEN KARAAĞAÇ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Saadet KARAKÖSE (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Sedat YAZICI (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Selahaddin BEKKİ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Selçuk BALI (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Sibel KILIÇ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Soyalp TAMÇELİK (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Veli ÜNSAL (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Yılmaz KARADENİZ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Yakup POYRAZ (TURKEY)
Assoc. Prof. Dr.Yunus KAPLAN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Abdülkadir TEKİN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Adem ÇALIŞKAN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Akın TEMÜR (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Ali YILMAZ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Alpaslan OKUR (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Ayşe ATICI ARAYANCAN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Barış TOPTAŞ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Cafer ÖZDEMİR (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Davut KAPLAN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Davut YİĞİTPAŞA (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Eyüp ARTVİNLİ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Gökhan ÖLKER (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Kasım ERTAŞ ((TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Kemal ÖZKURT (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. M. Hakan SAKAR (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Mustafa BİYİKLİ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Özlem SÜRÜCÜ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Recep CENGİZ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Salih DEMİRBİLEK (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Sami BAYRAKTAR (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Suat DONUK (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Şahin SARUHAN (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Tamer ÖZLÜ (TURKEY)
Assist. Prof. Dr. Tolga ÖZŞEN (TURKEY)

YAYIN İLKELERİ

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research; 2007 yılından bu yana yılda en az dört sayı olarak internet üzerinden yayımlanan **uluslararası hakemli bir dergi**dir. Uluslararası İndekslere ve kütüphanelere sınırlı sayıda matbu olarak da gönderilmektedir. Dergimizin yayın faaliyetleri, *CMT GRUP Ajans W.T. Yayıncılık* adı altında yürütülmektedir.

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research; *dil, edebiyat, halkbilimi, tarih, coğrafya, eğitim bilimleri, din bilimleri, sosyoloji, psikoloji, felsefe, arkeoloji, sanat tarihi vb.* alanlara ait araştırmaya dayanan, sahasına katkı sağlayacak nitelikte bilimsel makaleleri yayınlamaktadır.

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research; **EBSCO, MLA, DOAJ, Proquest CSA (Linguistics and Language Behavior Abstracts, Sociological Abstracts), Scientific Commons, BC ELN, Ulrichsweb, Index Islamicus, SSRN, ICAAP, Index Copernicus, J-Gate, Journal Seek, ASOS Index, Journal Database, TEI, SIOP Socindex, Pubget, DRJI, WorldCat** vb. uluslararası indeks ve veri tabanları tarafından taranmaktadır. Dergimiz aynı zamanda pek çok uluslararası kütüphanede listelenmektedir.

Makale gönderimi sırasında aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi, sağlıklı ve bilimsel bir değerlendirme sürecinin temini açısından önem arz etmektedir.

Dergiye gönderilecek makalenin daha önce **herhangi bir yerde yayımlanmamış olması ve başka bir derginin yayım süreci dahilinde bulunmaması** gerekmektedir. (Makalenin, süreci tamamlanmadan derginin bilgisi haricinde başka bir yayın organına gönderilmesi etik karşılanmamaktadır. Bu durumun tespiti halinde söz konusu makale sahibinin sonraki süreçteki hiçbir makalesi değerlendirmeye alınmayacaktır.)

Dergide Türkçe makalelerin yanı sıra İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça ve İtalyanca makaleler de yayımlanabilir.

Dergiye gönderilen makale, yayıma uygunluk açısından incelendikten sonra (yayıma uygun görülmeyen makaleler sürece dahil edilmez) iki hakeme gönderilir. Hakemlerin değerlendirmeleri sonucunda **iki yayımlanabilir raporu** alan makale, dergi yönetimince **uygun görülen bir sayıda** yayımlanır. Hakem raporlarının birisinin olumlu, diğerinin olumsuz olması durumunda makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Bu durumda makalenin yayımlanıp yayımlanmamasına üçüncü hakemin raporuna göre karar verilir. (Dergiye gelen makalelerin yoğunluğu sebebiyle değerlendirme ve yayım süreçleri farklılık arz edebilmektedir.)

Makaleler, hakemlere doğrudan sistem üzerinden (yazarın yüklediği dosyada değişiklik yapılmadan) yönlendirilmektedir. Makale üzerinde yazar-hakem gizliliğini sağlama adına **makalenin sahibini tanımlayıcı herhangi bir bilgi olmamalıdır**.

Yayımlanan makalelerin uluslararası indekslere eklenmesinde sorun yaşanmaması için özet ve anahtar kelimeler gerekmektedir. Bu sebeple dergiye gönderilecek makalede mutlaka **Türkçe-İngilizce öz ve anahtar kelimeler-keywords** bulunmalıdır. Ayrıca makalenin **İngilizce başlığı**, Türkçe başlığın altına eklenmelidir.

Makale **word dosyası** olarak hazırlanmalıdır. Makalede **sayfa düzeni** şu şekilde olmalıdır:

Metin boyutu	Dipnot boyutu	Paragraf aralığı	Paragraf girinti	Üst kenar boşluğu	Alt kenar boşluğu	Sağ kenar boşluğu	Sol kenar boşluğu	Satır aralığı
10 punto	8 punto	6 nk	1.25 cm	3 cm	3 cm	3 cm	3 cm	Tek

Makalede Book Antiqua yazı fontu kullanılmalıdır. Ancak bazı alanların gereği olarak yazım esnasında özel font kullanılmış ise, bu fontlar makale ile birlikte gönderilmelidir.

Makalelerde kullanılacak kısaltmalarda TDK yazım kılavuzu esas alınmalıdır.

MAKALEDE KAYNAK GÖSTERME

Dergimize gönderilecek makalelerin aşağıdaki kaynak gösterme sistemine uygun olması gerekmektedir:

Kitaplarda:

Metin içinde: (Tolasa, 1973: 13)

Eserin **kaynakçada yazımı** şu şekilde olmalıdır:

TOLASA, Harun (1973). *Ahmet Paşa'nın Şiir Dünyası*, Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları. (Makale sonunda Kaynakça'da bu şekilde yazılmalıdır)

Makalelerde:

Metin içinde: (Öğuz, 2008: 27)

Makalenin **kaynakçada yazımı** şu şekilde olmalıdır:

OĞUZ, M. Öcal (2008). "UNESCO ve İnsaniğin Sözlü ve Somut Olmayan Mirası Başyapıtları", *Milli Folklor*, S. 80, s. 26-32. (Makale sonunda kaynakçada bu şekilde yazılmalıdır)

Tezlerde:

Metin içinde: (Poyraz, 2008: 62)

Tezin **kaynakçada yazımı** şu şekilde olmalıdır:

POYRAZ, Yakup (2008). *Seyyid Mehmed Efendi (Hâkim) Yaşamı, Edebî Kişiliği ve Divânı Üzerinde Bir Araştırma (İnceleme-Metin)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Makale sonunda kaynakçada bu şekilde yazılmalıdır)

Eğer, dipnot kullanılarak bir yayına atıf yapılması gerekiyorsa dipnotta şu şekilde belirtilmelidir:

Harun Tolasa (1973). *Ahmet Paşa'nın Şiir Dünyası*, Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları. (Bu sistem, sadece dipnotlarda kullanılmalıdır. Makale sonunda kaynakça verilirken yukarıda belirtilen sistem kullanılmalıdır.)

Kullanılan bütün kaynaklar makalenin sonunda "KAYNAKÇA" adı altında verilmelidir.

TABLO VE ŞEKİLLER

1. Tablo ve şekil açıklaması,

Tablo 1: ; Şekil 1:

şeklinde 8 punto ile yazılmalı ve ortalanmalıdır.

2. Tablo içi metinler 8 punto, satır aralığı tek, paragraf aralığı 0 nk olmalıdır.
3. Tablo sayfaya ortalanmalıdır.

Bu ilkelere uymayan makaleler kesinlikle değerlendirilmeye alınmayacaktır.

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research, gönderilen makaleleri yayımlayıp yayımlamama, gerekli gördüğü durumlarda makaleler üzerinde düzeltmeler yapma hakkına sahiptir. Gönderilen yazıların yayımlanma hakkı dergi yönetimine aittir. Dergide yayımlanmış bir yazının hukuki sorumluluğu ise yazarına aittir ve dergiye bağlamaz. Dergide yayımlanan yazılar, dergi yönetimin yazılı izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz ve başka bir yerde (matbu olarak veya internet ortamında) tekrar yayımlanamaz. **Dergiye makale gönderen yazar, bu ilkeleri kabul etmiş sayılır.**

MAKALELERİN GÖNDERİLMESİ

Yukarıdaki ilkelere uygun olarak hazırlanmış makaleler, MAKALE TAKİP SİSTEMİ üzerinden gönderilmelidir. E-mail yoluyla gönderilen makaleler dikkate alınmamaktadır.

"MAKALE TAKİP SİSTEMİ"nden makale göndermek için:

* Makale takip sistemine üye olduktan sonra, kullanıcı adı (sisteme kaydedilen e-mail adresi) ve şifre ile sayfaya girilmelidir.

* Açılan sayfada "makale gönder" bölümü açılarak ilgili boşluklar doldurulmalıdır.

* Makale word dosyası halinde sisteme yüklenmelidir.

INSTRUCTIONS FOR AUTHORS

The Journal of International Social Research, ISSN: 1307-9581, an international, peer-reviewed, on the web publication, from 2007 will be issued least four times annually.

The Journal of International Social Research includes research on the fields of literature, linguistics, philology, history, geography, anthropology, archaeology, psychology, sociology, education, theology etc.

The Journal of International Social Research indexed in EBSCO, MLA International Bibliography, DOAJ, CSA (Linguistics and Language Behavior Abstracts, Sociological Abstracts), BC ELN (British Columbia Electronic Library Network), Scientific Commons, Ulrichsweb, Index Copernicus, Index Islamicus, J-Gate, ICAAP, Journal Seek and TEI.

Manuscripts (in English, in French or in Turkish) should not exceed 30 standard pages in length. Articles should be accompanied by a summary of size not exceeding 10 lines in English. The electronic submission of the manuscripts (in word format) is preferable.

Publication Norms:

The paper must be unpublished work;

The paper must contain the author or authors' full names, Institution they belong to and their e-mails;

The paper must be submitted in the official languages of the publication: English or Turkish; they must contain a title, a short abstract written in English;

The maximum length for the articles is 30 pages, with a single space interlining;

The contributions must be sent in word format;

The documents must be sent preferably in Book Antiqua fonts size 10, margins 1,25cm;

Footnotes must be put automatically in Book Antiqua fonts size 8;

Images illustrating the text must be sent as .jpg or .tiff files; the author assumes responsibility for the right to publish the images.

REFERENCES:

BOOKS:

Footnote (in text): (Surname, Year: page number)

Example: (Scharf, 1973: 13-17)

Bibliography: SURNAME, Name (Year). *Book Name*, Place Published: Publisher.

Example: SCHARF, Betty R. (1970). *The Sociological Study of Religion*, London: Hutchinson & Co Ltd.

JOURNAL ARTICLE:

Footnote (in text): (Surname, Year: page number)

Example: (Kirman, 2008: 267-277)

Bibliography: SURNAME, Name (Year). "Paper", *Journal*, Volume, Issue, pp.

Example: KIRMAN, M. Ali (2008). "Religious and Secularist Views of the Nature and the Environment", *The Journal of International Social Research*, Volume 1, Issue 3, pp. 267-277.

The Journal of International Social Research reserves the right that upon the review by the referents to publish or reject any of the received papers and to suggest any of the collaborators changes that may be considered as necessary.

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 47 Volume: 9 Issue: 47

Aralık 2016 December 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

İÇİNDEKİLER

DİL-EDEBİYAT

LEYLA ERBİL'İN CÜCE ADLI KİTABI İÇİN ÇEVİRİ ELEŞTİRİSİ İLKELERİ İŞİĞİNDE BİR DEĞERLENDİRME	7-15
Göksenin ABDAL http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1348	
THE MUSLIM WHO WASN'T THERE: ORIENTALISMS IN COLLINS' <i>THE MOONSTONE</i>, HESSE'S <i>SIDDHARTHA</i>, AND TAGORE'S <i>THE HOME AND THE WORLD</i>	16-27
Beyazıt AKMAN http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1349	
THE MODERNIST DIMENSIONS OF HENRY JAMES' TWO MASTERWORKS: <i>THE PORTRAIT OF A LADY</i> (1881) AND <i>THE AMBASSADORS</i> (1903)	28-32
Shirzad ALİPOUR - Hasan NASSİRİ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1350	
HEINRICH VON KLEIST'İN "MICHAEL KOHLHAAS" ADLI YAPITINI KADERCILİK-VAROLUŞÇULUK BAĞLAMINDA OKUMA DENEMESİ	33-38
Mehmet Halit ATLI - Cihan TUNCER http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1351	
YABANCI ÖĞRENCİLERİN YAZILI ANLATIM BECERİLERİ: KARAMAN ÖRNEĞİ	39-47
Hülya Aşkın BALCI http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1352	
ÜÇÜNCÜ TÜRK DİL KURULTAYININ ANADOLU'DAKİ YANSIMALARI	48-53
Onur ÇELEBİ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1353	
EBÜ OSMAN el-MÂZİNİ VE SARF İLMİNDEKİ YERİ	54-63
Halis DEDE - Mehmet Şirin ÇIKAR http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1354	
LOCATING THE SUPERNATURAL: A COMPARISON OF MAGICAL REALISM AND FANTASY FICTION	64-69
Aslı DEĞİRMENCİ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1355	
ARAP HARFLİ METİNLERDE SÖZBAŞI K-/G- AYRIMI İÇİN YENİ BİR TANIK	70-73
Duygu Özge GÜRKAN http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1356	
BURSA'DA ÇIKAN BİR DERGİ: NİLÜFER'DE KADIN ŞAİRLERİN SESİ	74-77
Kadriye HOCAOĞLU ALAGÖZ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1357	
BLURRING OF THE BORDERS IN AMITAV GHOSH'S NOVEL, <i>IN AN ANTIQUE LAND</i>	78-82
Fatma KALPAKLI http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1358	
BEWARE OF GREEKS, BEARING GIFTS: LINGUISTIC AND RELIGIOUS VIOLENCE AS MODES OF COLONIALISM	83-88
Mustafa KARA http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1359	
DİVÂN-I HİKMET'TEKİ ESKİ TÜRKÇE UNSURLAR	89-95
Yasin KARADENİZ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1360	
PİR SULTAN ABDAL'IN BİR MECMUADA YER ALAN ŞİİRLERİ II	96-112
Hasan KAYA - Necat ÇETİN http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1361	
HALİDE EDİP'İN HÂTİRALARI VE ROMANLARI ÇERÇEVESİNDE RUMLAR ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME	113-121
Ensar KESEBİR http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1362	
KUZAY KIBRIS HALKDANSLARINDA ANADOLU ESİNTİSİ	122-129
Samet KOZANOĞLU - Habib DERZİNEVESİ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1363	
KKTC'DE HALKDANSLARINDA GELENEKSEL GİYİM KUŞAM ÜZERİNE ANALİZ VE İNCELEMELER	130-141
Samet KOZANOĞLU - Habib DERZİNEVESİ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1364	
A BAKHTINIAN APPROACH TO ZADIE SMITH'S <i>WHITE TEETH</i>	142-149
Sezgi ÖZTOP HANER http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1365	
A MYTHICAL APPROACH TO YAŞAR KEMAL'S NOVELS: <i>AĞRI DAĞI EFSANESİ</i> AND <i>YER DEMİR GÖK BAKIR</i>	150-156
Emine SONAL http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1366	
AHMED FEYZİ'NİN ŞATRANÇNÂME-İ RÜSDİYYESİ FİRDEVSİ-İ RUMÎ'NİN ŞATRANÇNÂME-İ KEBİR'İNDEN İNTİHAL MI?	157-168
Kürşat Şamil ŞAHİN http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1367	
TÜRK ROMANINDA (1960-80) BOŞANMA VE KADIN	169-177
Mehmet Bakır ŞENGÜL http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1368	
BAZI TÜRK LEHÇELERİNDE GEÇEN ATASÖZLERİ İLE ERZİNCAN AĞZINDAKİ ATASÖZLERİN ANLAM ORTAKLIĞI BAKIMINDAN MUKAYESESİ	178-215
Mehmet Cihat ÜSTÜN http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1369	
MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ TÜRK ROMANINDA TÜRKÇÜ/TURANCI KADIN KİMLİĞİ	216-235
Alkan YILMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1370	
MUTAVASSİTİN, EDEBİ MUHİTLER VE ANDELİB	236-243
Sefa YÜCE http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2016.1371	

TARİH – ULUSLARARASI İLİŞKİLER – SİYASET BİLİMİ

İMDAT HIRSIZ VAR!: 1625-1650 AMASYASINDAN HIRSIZLIK HİKAYELERİ	244-251
Sibel KAVAKLI KUNDAKÇI http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1372	
SİBER GÜVENLİK TEMELİNDE KRİTİK ALTYAPILAR VE HAZAR HAVZASI	252-259
Hülya KINIK - Vahit GÜNTAY http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1373	
SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE SİİRT DOĞUMLU GAYR-İ MÜSLİM MEMURLAR (1879-1909)	260-268
Ömer KUCAK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1374	
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI ORDUSUNDA DEVELER VE DEVELİ BİRLİKLERE İLİŞKİN DÜZENLEMELER	269-278
Berfin MELİKOĞLU GÖLCÜ - Nigar YERLİKAYA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1375	
OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E İLK YERLİ SİGORTA ŞİRKETİ	279-285
Yunus ÖZGER http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1376	
EGEMENLİK YETKİSİNİN LAİKLEŞME SÜRECİ: MACHIAVELLİ'İN ETKİSİ	286-293
Çiğdem PANK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1377	
HİNES-KEMMERER'İN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE ETKİLERİ	294-300
Mustafa ŞAHİN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1378	
1956 GERZE YANGINI: BİR İLÇENİN KÜL OLUŞU	301-310
Cihat TANIŞ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1379	
SAFEVİ HANEDANLIĞI'NIN ÇÖKÜŞÜNDE AFGAN AŞİRETLERİNİN ROLÜ	311-322
Orhan YAZICI http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1380	
BİR DEVLETİN KURULUŞU ÜZERİNE ANLATI: AŞIK PAŞAZADE TARİHİ	323-330
Yüksel YILDIRIM http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1381	

ARKEOLOJİ – COĞRAFYA - SANAT TARİHİ

VİCTORIA AND ALBERT MÜZESİ DEPOSUNDA BULUNAN YEŞİL CAMİ VE YEŞİL TÜRBE'NİN ÇİNİLERİ İLE LEON PARVILLÉE İLİŞKİSİ	331-352
Süreyya EROĞLU - Hayal BAŞARAN GÜLEÇ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1382	
KUZAY ANADOLU FAY HATTI ÜZERİNDE YER ALAN KARABÜK İLİ VE ÇEVRESİNDE MEYDANA GELEN DEPREMLERİN VERİ MADENCİLİĞİ VE İSTATİSTİKSEL YÖNTEMLERLE İNCELENMESİ	353-363
Filiz ERSÖZ - Taner ERSÖZ - Ömer KIVRAK - Serkan KARDEŞ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1383	
GÜZEL KAVRAMI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI YORUMBİLİMSEL BİR İNCELEME	364-375
Tuba GÜLTEKİN - Ezgi TOKDİL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1384	
AKSARAY-ALAY HAN'DAKİ ÇİFT GÖVDELİ ARSLAN FIGÜRÜNÜN GİZEMİ	376-382
Deniz GÜMÜŞ - Gamze KARAMAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1385	
GELENEKSEL TEKSTİL TASARIMI İÇİN TASARIM ALGORİTMASI ÖNERİSİ	383-395
Banu H. GÜRCÜM http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1386	
AZERBAYCAN TÜRKÜLERİNDE COĞRAFYANIN ROLÜ	396-402
Hasan KARA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1387	
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ İKAMETGÂH DURUMU VE ŞEHİR İLİŞKİLERİ: ÇANKIRI ÖRNEĞİ	403-410
Barış TAŞ - Okan TÜRKAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1388	
BERGAMA HÜKÜMET KONAĞI ÖRNEĞİNDE II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ HÜKÜMET KONAKLARI	411-428
Rahşan TOPTAŞ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1389	
LONDRADAKİ TÜRKLERE AİT TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL ORGANİZASYONLAR	429-440
Ahmet UYSAL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1390	

SOSYOLOJİ – PSİKOLOJİ -FELSEFE

AYKIRI BİR DÜŞÜNÜR OLARAK J. BAUDRILLARD VE GÖSTERİŞ AMAÇLI TÜKETİM	441-453
Mehmet ANIK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1391	
“DEMOKRATİK AÇILIM” İLE “MİLLİ BİRLİK VE KARDEŞLİK PROJESİ” ARASINDA AK PARTİ DÖNEMİ KİMLİK POLİTİKALARI	454-465
Adem BÖLÜKBAŞI http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1392	
TÜRKİYE'DE MİMARLIK-CİNSİYET İLİŞKİSİ: BIBLİYOGRAFİK BİR ÇALIŞMA	466-474
Tolga CÜRGÜL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1393	
MULTİPLE SKLEROZ HASTALARINDA BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜĞÜN İNTİHAR DÜŞÜNCESİNE ETKİSİ	475-486
Kübra GÜMÜŞ - Serap SEZGİN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1394	
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİNİN SCHWARTZ DEĞERLER ÖLÇEĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	487-496
Özgür KIRAN - Seyfullah GÜL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1395	
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK DOĞUM SIRASI VE YAŞAM DOYUMUNUN KARIYER KARARI YETKİNLİK BEKLENTİSİNİ YORDAMA GÜCÜNÜN İNCELENMESİ	497-503
Oğuzhan KIRDÖK - Pervin Büşra ALİBEKİROĞLU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1396	
TÜRK SİYASAL YAŞAMINDA İSLAMİ KÜRT BİR MUHALEFET PARTİSİ: HÜR DAVA PARTİSİ ÖRNEĞİ	504-528
Yunus KOÇ - Adem PALABIYIK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1397	
CASE STUDY ON HOW ACTIVITIES DIFFER BETWEEN WOMEN AND MEN IN AN URBAN OUTDOOR SPACE	529-540
Sema MUMCU - Tuğba DÜZENLİ - Ali ÖZBİLEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1398	
AİLE İÇİ ŞİDDETİN TEMEL DEĞİŞKENLERİNİN VE ŞİDDETE TANIKLIK ETMENİN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN “CAM KIRIKLARI PARKI” ROMANI ÜZERİNDEN İNCELENMESİ VE EDEBİ ESERLERİN SOSYAL HİZMET EĞİTİM MÜFREDATLARINDA KULLANIMI	541-552
Ural NADIR http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1399	
A HERMIT: A KIERKEGAARDIAN READING OF GEORGE ELIOT'S SILAS MARNER	553-560
Hasan NASSİRİ - Özgür KIRAN - Seyfullah GÜL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1400	

EV'DEN SOKAK'A, OKUL'DAN EYLEM'E SON ÇOCUK SÖMÜRGE: YDG-H GEÇLİĞİ	561-570
Âdem PALABIYIK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1401	
BELİREN YETİŞKİNLİK DÖNEMİNDE EPİSTEMOLOJİK İNANÇLAR VE TAMAMLANMA İHTİYACI KİMLİK STİLLERİNİ YORDAMAKTA MIDIR?	571-579
Mehmet Ertuğrul UÇAR - Ümit MORSÜNBÜL - Hasan ATAK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1402	
YAZILI BASINDA YAYINLANAN HABERLERDE TOPLUMSAL CİNSİYET VE DİN İLİŞKİSİ	580-586
İbrahim YENEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1403	
EĞİTİM	
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMEN OLMAK İSTEMEMELERİNİN NEDENLERİ	587-600
Mücahit AYDOĞMUŞ - Mustafa YILDIZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1404	
GÜZEL SANATLAR LİSESİ 9. SINIF PİYANO DERS KİTABININ FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	601-606
Ferit BULUT - Yasemin GÜLSOY http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1405	
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ DİNİ GELİŞİM ÖZELLİKLERİNE UYGUN AİLEDE DİN EĞİTİMİ	607-615
Fatih ÇINAR - Nural ŞENER http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1406	
ESKİ YUNAN'DA MÜZİK EĞİTİMİ	616-627
Emel DEMİRGEN - Funda ESİN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1407	
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARI	628-635
Berat DEMİRTAŞ - Gülşah BATDAL KARADUMAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1408	
TÜRKÇE VE SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇEYİ ETKİLİ KULLANMA YETERLİLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	636-644
Sabahattin DENİZ - Sibel TURHAN TUNA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1409	
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME STRATEJİLERİ	645-653
Esen ERSOY - Belgin BAL İNCEBACAK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1410	
ÖĞRETMEN ADAYLARININ BAKIŞ AÇISIYLA OKUL ÖNCESİ KURUMLARDA MÜZİK ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	654-660
Şehriban KOCA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1411	
YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCA ÖĞRETİMİNDE YETİŞKİNLERE YÖNELİK HAZIRLANMIŞ DERS KİTAPLARINA GENEL BİR BAKIŞ	661-670
Ertan KUŞÇU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1412	
KONUŞMA BECERİSİ İLE İLGİLİ KAYNAKÇA ÇALIŞMASI	671-686
Fulya TOPÇUOĞLU ÜNAL - Deniz ÖZER http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1413	
OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DAVRANIŞLARININ EBEVEYNLIK UYGULAMASI VE BAZI DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE GÖRE İNCELENMESİ	687-695
Aysel TÜFEKÇİ AKCAN - Ümit DENİZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1414	
İŞLETME – KAMU YÖNETİMİ – İKTİSAT - İLETİŞİM	
POSTMODERN TOPLUMDA KADIN KİMLİĞİNİN BEDENİ ÜZERİNDEN İNŞASI	696-708
Ömür ALYAKUT http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1415	
SİYASAL İLETİŞİM VE YEREL MEDYA: EDİRNE YERELBASININA GÖRE 1 KASIM 2015 MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİ	709-721
Şerif ARSLAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1416	
SEYAHAT AÇENTALARININ E-HİZMET UYGULAMALARININ KALİTESİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ VE MÜŞTERİ SADAKATİNE ETKİSİ: ANKARA ÖRNEĞİ	722-730
Ali Turan BAYRAM - R. Pars ŞAHBAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1417	
ENGELLİ TÜKETİCİLERİN ALIŞVERİŞ ORTAMINDA KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE ENGELLİ OLMAYANLARIN BU SORUNLAR HAKKINDAKİ ALGILAMALARI: KARŞILAŞTIRMALI BİR ALAN ARAŞTIRMASI	731-742
İbrahim BOZACI http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1418	
ÜNİVERSİTELERDE BİREYSEL VE ÖRGÜTSEL DEĞERLER İLE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEĞERLERLE YÖNETİME YÖNELİK ALGILARI	743-754
Tuba BÜYÜKBEŞE - Aydın ÖZDEMİR http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1419	
SOSYAL MEDYA ÜZERİNDE GÖSTERİLEN REKLAMLARIN AHLAK KAVRAMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	755-765
Zafer CESUR - Salih MEMİŞ - Öznur GÖKKAYA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1420	
ÇALIŞMAYA TUTKUNLUĞUN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ÜZERİNE ETKİSİ VE BİR ARAŞTIRMA	766-771
BİLAL ÇANKIR http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1421	
STOCK RETURN ANOMALIES: EVIDENCE FROM BORSA İSTANBUL	772-776
Hüseyin DAĞLI - Duygu ARSLANTÜRK ÇÖLLÜ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1422	
AR-GE VE YENİLİĞİN FİNANSAL PERFORMANS VE İSTİHDAM ÜZERİNE ETKİLERİ	777-785
Ahmet Zeki DEMİR - Faruk ALPASLAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1423	
KARİYER DANIŞMANLIĞI VE ÖZSAYGI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	786-797
Altan DOĞAN - Onur Hasan ÖZGÜN - Rıza DEMİR - Erman TÜRKMEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1424	
TÜRKİYE'DE YEŞİL BİLİŞİM: Y KUŞAĞININ YEŞİL BİLİŞİM ALGISINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	798-805
Onur DOĞAN - Zeki Atıl BULUT - Hande Gül ATASAĞUN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1425	
TÜKETİM KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNDE ARTAN AVM'LERİN ETKİSİ (VAN İLİ ÖRNEĞİ)	806-815
M. Zeki DUMAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1426	
BÜYÜK ÖLÇEKLİ KAMU YATIRIMLARININ UYGULANDIĞI BÖLGELERDEKİ TAŞINMAZ DEĞER ARTIŞI VE KENTLEŞME ÜZERİNDE ETKİSİ: OSMANİYE İLİ ÖRNEĞİ	816-828
Nuri ERDEM http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1427	
CAREER CHANGE AND DISSATISFACTION REASONS OF HOTEL MANAGERS: ANKARA EXAMPLE	829-835
Feriyal FARHADI ANDARABI http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1428	

HASTANE VE HEKİM TERCİHİNDE SOSYAL MEDYANIN ETKİSİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA Esra FENER - Mesut ÇİMEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1429	836-846
MARY PARKER FOLLET: YÖNETİMDE İNSAN UNSURU Kutay GÖKDENİZ - Vahap AYDEMİR http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1430	847-856
TEDARİKÇİ SEÇİMİNDE TOPLAM MALİYET VE ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ YAKLAŞIMLARININ KIYASLANMASI Nusret GÖKSU - Alaeddin KOSKA - Mehri Banu SÜNBUİL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1431	857-862
ANTRENÖRLERİN İNTİKAM (ÖÇ ALMA) DAVRANIŞLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Sevim GÜLLÜ - Süleyman ŞAHİN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1432	863-871
TEDARİK ZİNCİRİ İNOVASYONUNUN PERFORMANSA ETKİSİ: BİR UYGULAMA Dilşad GÜZEL - Fatma Güli YAZICILAR http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1433	872-877
İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE MEDYA KULLANIMI: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Sefer KALAMAN - Mikail BAT http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1434	878-885
2008 KÜRESEL KRİZİ KARŞISINDA MERKEZ BANKALARININ ETKİNLİKLERİNİN ANALİZİ Zeynep KARAŞ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1435	886-891
İŞLETMELERDE KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI UYGULAMALARININ İŞLETMELERİN REKABET GÜCÜNE VE PERFORMANSINA ETKİLERİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA Selçuk KORUCUK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1436	892-898
KIRSAL YOKSULLUĞUN GİDERİLMESİNDE KIRSAL TURİZMİN YERİ VE BİR UYGULAMA Doğan KUTUKIZ - Abdullah USLU - Birol ÖZTÜRK - Emine ÖZDEK - A. Emre DERİNKÖK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1437	899-908
6360 SAYILI YASA İLE BİRLİKTE BÜROKRASİDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİM Çiğdem PANK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1438	909-916
THE EFFECT OF CAREER MANAGEMENT APPLICATIONS ON EMPLOYEE CREATIVITY: A RESEARCH IN KONYA, TURKEY Dilek SAĞLIK - Abdullah YILMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1439	917-925
FUTBOL HAKEM VE GÖZLEMÇİLERİNİN FUTBOL PROGRAM VE SUNUCULARINA İLİŞKİN BAZI GÖRÜŞLERİ Süleyman ŞAHİN - Sevim GÜLLÜ - M. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1440	926-932
ÇALIŞANLARIN LİDERLİK ALGISI VE TERS MOBBİNG EĞİLİMİ: İŞGÖREN ODAKLI LİDERLİĞİN ETKİSİ H. Tezcan UYSAL http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1441	933-943
BOLOGNA REFORMS ON THE FIELD: VIEWS FROM COORDINATORS AT TURKISH UNIVERSITIES Devrim VURAL YILMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1442	944-953
AĞIZDAN AĞIZA PAZARLAMA ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Oğuz YAVUZYILMAZ - Yusuf ARSLAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1443	954-966
AĞIZDAN AĞIZA İLETİŞİM Oğuz YAVUZYILMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1444	967-976
KADIN GİRİŞİMCİLERİN, KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN DESTEK ALMA SÜRECİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: GAZİANTEP İLİNDE NİTEL BİR DEĞERLENDİRME İbrahim YILDIRIM - Esra ÇIKMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1445	977-985
EGE ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARI Elif YILDIZ - Orçun KEÇECİ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1446	986-998

İLAHİYAT

BAKARA SURESİ 6-7. AYETLER ÇERÇEVESİNDE İNSAN İRADESİNE İLAHİ MÜDAHALENİN SINIRLARI Mehmet AKIN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1447	999-1004
MOLLA HALİL ES-SİİRDİ VE BAZI TASAVVUFİ KAVRAMLARA YAKLAŞIMI Bülent AKOT http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1448	1005-1019
İSLAM ÖNCESİ CAHİLİYE DÖNEMİ MUHAKEME HUKUKU Adem ARSLAN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1449	1020-1033
KUR'AN'A GÖRE YAHUDİLİĞİN MISIR DÖNEMİ VE BU DÖNEMDEKİ BÖLGE HALKLARININ KARAKTER YAPILARI Şükrü AYDIN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1450	1034-1045
KIERKEGAARD'IN ESTETİK VAROLUŞ AŞAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNDE ÖNE ÇIKAN HUSUSLAR Erol ÇETİN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1451	1046-1049
CAMİ CEMAATİNİN CAMİ İLE TANIŞMALARINDA ÇOCUKLUK DÖNEMİ YAŞANTILARININ ETKİLERİ Fatih ÇİNAR - Nural ŞENER http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1452	1050-1058
NÜR-İ MUHAMMEDİ ANLAYIŞININ METİN VE MİNYATÜR ÜZERİNDEN TAKİBİ: TOPKAPI SARAYI MÜZESİ KÜTÜPHANESİ H. 1221 NO'LU SİYER-İ NEBİ ÖRNEĞİ Melek DİKMEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1453	1059-1069
RUSÇA KUR'AN ÇEVİRİLERİNİN TANITIMI VE ÇEVİRİBİLİM AÇISINDAN İNCELENMESİ – III (DİĞER DİLLERDEN RUSÇAYA YAPILAN KUR'AN ÇEVİRİLERİ) Mürsel ETHEM http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1454	1070-1086
14 NUMARALI ADANA ŞER'İYE SİCİLİ DEFTERİNDEKİ CEZA HUKUKU İLE İLGİLİ HÜKÜMLERİN İSLAM HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ Fatih ORHAN - Ömer KORKMAZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1455	1087-1097
KUR'AN-I KERİM'DE GEÇEN TARTIŞMA YÖNTEMİNİN DİN EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ Saadetin ÖZDEMİR - Resül AKKOYUN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1456	1098-1115
SPİNOZA DÜŞÜNCESİNDE MUCİZE ANLAYIŞI İsmail ŞİMŞEK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1457	1116-1125
İSLAM AİLE HUKUKUNDA "TAHLİL" Rifat USLU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1458	1126-1132
NİSA SURESİ 34. AYETİ ÇERÇEVESİNDE İSLAM HUKUKUNDA "NÜŞUZ" KAVRAMINA BİR YAKLAŞIM Rifat USLU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1459	1133-1341

DİĞER SOSYAL BİLİMLER

DUYGUSAL EMEK VE İŞ STRESİNİN TÜKENMİŞLİK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: PROFESYONEL TURİST REHBERLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA	1142-1153
Uğur AKDU - Serap AKDU http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1460	
TURİZMDE TÜKETİCİLERİN CİNSİYET VE MEDENİ DURUMLARININ SATIN ALMA DAVRANIŞLARINA ETKİSİNİN ANALİZİ (FETHİYE ÖRNEĞİ)	1154-1160
Adnan AKIN - Nalan ALBUZ http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1461	
ALGILANAN HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ÜZERİNE ETKİSİ: TERMAL OTELLERDE BİR ARAŞTIRMA	1161-1168
Nuran AKŞİT AŞIK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1462	
SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KAPSAMINDA YEŞİL YILDIZ ÇEVREYE DUYARLILIK PROJESİ	1169-1178
Menekşe CÖMERT - Esra ÖZATA http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1463	
FESTİVALERİN BİR KIRSAL TURİZM ÇEKİCİLİĞİ OLARAK ÖNEMİ	1179-1184
Taner DALGIN - Onur ATAK - Hüseyin ÇEKEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1464	
TURİST REHBERLERİNİN MOBBİNGE MARUZ KALMA DURUMUNUN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER KAPSAMINDA İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	1185-1194
Gül ERKOL BAYRAM http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1465	
TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜNDE PATRİMONYAL SİSTEM VE ONDOKUZUNCU YÜZYILLA BİRLİKTE GELEN DEĞİŞİM	1195-1209
Ahmet FEYZİ - Erhan ÖZDEN http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1466	
ARKEOLOJİK POTANSİYELİN KIRSAL TURİZME KAZANDIRILMASI: ORTACA ÖRNEĞİ	1210-1223
Alper GÖLBAŞ - Onur ATAK http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1467	
GÜNÜMÜZ OTANTİKLİK TUTUMLARININ İNŞA EDİLDİĞİ BİR SÜREÇ OLARAK	1224-1254
Murat KÜÇÜKEBE http://dx.doi.org/10.17719/jjsr.2016.1468	

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 47 Volume: 9 Issue: 47

Aralık 2016 December 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

**YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCA ÖĞRETİMİNDE YETİŞKİNLERE YÖNELİK HAZIRLANMIŞ
DERS KİTAPLARINA GENEL BİR BAKIŞ
AN OVERVIEW OF COURSE BOOKS PREPARED FOR TEACHING ADULTS FRENCH AS A FOREIGN
LANGUAGE**

Ertan KUŞÇU*

Öz

Eğitim-öğretim süreçlerinin amaçlanan düzeyde gerçekleştirilebilmesi için araç-gereçlere ihtiyaç duyulur. En yaygın ve en sık bilinen ders araç-gereçlerinin başında ders kitapları gelir. Ders kitapları hem öğretmenin, hem de öğrencinin en temel başvuru kaynağıdır ve ders kitaplarının sayısız yararı vardır. Bunlardan birkaçı şöyle sıralanabilir. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine etkin bir biçimde katılabilmelerine yardımcı olur, öğrenilecek bilgileri somutlaştırarak öğrencilere aktarır, zenginleştirilmiş içerikleri sayesinde bireysel farklılıkları olan öğrencileri daha iyi öğrenme olanakları sunar, öğrenmenin kalıcı olmasını ve öğrenme ortamının sağlıklı bir biçimde oluşturulmasını sağlar, öğrenilecek bilgileri belirli bir düzen içinde sunar. Öğretmen ve öğrencinin her daim başvuru kaynağıdır, temin edilmesi ve taşınması da oldukça kolaydır, öğrencileri isteklendirir, etkinliklere katılmalarını kolaylaştırır, seçkin etkinliklerle anlaşılması güç konuların kolayca öğrenilmesine olanak sağlar. Bu çerçevede ders kitaplarının her açıdan özenli ve dikkatli bir biçimde hazırlanması gerekmektedir. Günümüzde, yabancı dil Fransızca öğretimi ders kitapları öncelikle diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni ölçütlerine, öğrenenlerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim düzeylerine, çağdaş yaklaşımlara ve stratejilere göre hazırlanmaktadır. Bununla birlikte hedef kitleye göre renk kullanımı, görsellerin yerleşimi, ünitelerin seçimi, kültürel, dilsel ve iletişimsel öğelerin uyumu ders kitaplarının çekiciliğini arttıran özellikleridir. Bu çalışmada, Avrupa Konseyi Ortak Başvuru Metni dil düzeylerine (A1, A2, B1, B2, C1, C2) göre hazırlanmış ve yetişkinlere Fransızca öğretmeyi amaçlamış bazı ders kitapları çizelgelerle gösterilmiş ve en sık kullanılan ders kitapları ana hatlarıyla tanıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Araç-Gereç, Ders Kitabı, Fransızca Öğretimi, Görsel ve İşitsel Araçlar.

Abstract

In order to teach and learn a foreign language, audio and visual tools are needed. This is because teaching tools and materials have important functions for the students to reach their targets. The most common teaching tools and materials are textbooks. Textbooks have always had an enormous effect on the processes of learning as well as teaching a language in a well-defined educational environment. Textbooks have also made it possible to make the learning process firmly established. Textbooks on foreign language teaching have always been a source of reference. Therefore, textbooks have to be attentively and carefully prepared. Nowadays, textbooks on foreign language teaching have to be formatted, especially with their use of color, their educational, visual, cultural, linguistic and communicative contents adjusted according to the Common European Framework of Reference for Languages criteria and levels of student development. At the same time, textbooks are also important because they are reference books on language teaching and the continuous references for the students. This study covers the general characteristics of textbooks prepared according to the language levels of the Common Reference and according to the younger age groups.

Keywords: Tools, Textbooks, French Teaching, Audio-Visual Tools.

1. GİRİŞ

Günümüzde bir ya da birden fazla dil öğrenmek/öğretmek, her alanda bir ihtiyaç ve küreselleşen dünyanın gereklerinden biridir. Çünkü farklı dilleri konuşan toplumlarla iletişim kurmak, ticaret yapmak, kültürel köprüler kurmak ve siyasal ilişkileri geliştirmek dil öğrenmeyi zorunlu kılan en temel nedenlerinden sadece birkaçıdır. Üstelik teknolojik gelişmelerinde etkisiyle günümüz toplumlarının birbirleriyle etkileşime girmeden yaşamaları mümkün görünmemektedir. Bu durum, dil eğitiminin önemini daha da çok arttırmaktadır.

Eğitim-öğretim süreçlerinin temel amaçlarından biri teknolojik, ekonomik, kültürel ve ekonomik gelişmeler çerçevesinde bir yabancı dili iyi düzeyde bilen, donanımlı, bilinçli ve bilgili bireyler yetiştirmektir. Bu bağlamda devletler, bütçelerinden eğitim-öğretim hizmetlerine daha çok pay ayırmaktadırlar. Rus eğitim ekonomisti Sturmill'in bu konudaki tespitleri dikkate değerdir. Sturmill, ilköğretime yapılan 1 dolarlık yatırımın dana sonrasında Gayri Safi Milli Hasıla'ya (GSMH) 4 dolarlık katkısı olduğunu söylemiştir. Chigaco Üniversitesi'nde yapılan başka bir çalışmaya göre, ortaöğretim ve yükseköğretimde eğitim görmüş bireylerin kendi ülkelerine akademik ve bilimsel katkısı yanında GSMH'ya katkılarının oldukça yüksek olduğu belirtilmiştir (Bircan, 2003:21).

* Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi.

Ülkemizde yabancı dil eğitiminde kaynak alınan ölçüt, diller için hazırlanmış Avrupa Ortak Başvuru Metni'dir. Bu Metin (OBM), Avrupa ülkelerinde dil eğitimi programlarını, uygulamalarını, süreçlerini ve araç-gereçlerini ortak bir çerçevede sunmak için hazırlanmış ve dil öğretiminde başvuru kaynağı olarak kabul edilmiş bir belgedir. Ülkemizde de yabancı dil olarak Fransızca öğretiminde, programların hazırlanmasından ders kitaplarına, dil öğretim yaklaşımlardan, yöntemlerinden ve tekniklerinden dilsel becerilere kadar tüm konular bu belgenin ölçütlerine göre düzenlenmektedir.

2. Yabancı Dil Eğitiminde Ders Kitaplarının Yeri ve Önemi

Yabancı dil eğitiminde bulunduğumuz noktayı en iyi biçimde betimleyebilmek için referans aldığımız OBM'ye, Avrupa devletlerinin uygulamalarına ve ders kitaplarına göz atmak gerekir. Bu çerçevede Avrupa'da dil eğitiminde amaçlanan düzeyler yakalanmış ve çok dilli, çok kültürlü toplumlar yetiştirilmeye başlanmıştır. Bu durum istatistiklere şöyle yansımıştır. Birliğe üye ülke vatandaşlarının "% 44'ü, ana dilleri dışında başka bir dil konuşabilmekte; ana dili dışında başka dil öğrenmek isteyenlerin % 69'u İngilizce, % 32'si Fransızca, % 26'sı Almanca, % 15'i İspanyolca'yı tercih etmektedir". Yine üye ülkelerdeki ilköğretim okullarında ise "öğrencilerin % 90'ından fazlası İngilizce, % 32'si Fransızca, % 18'i Almanca" bilmektedirler (Sönmez, 2003:81-82). Bu veriler, Avrupa'nın dil eğitiminde bizden daha iyi bir noktada olduğu göstermektedir. Ülkemizdeki görüntü Avrupa'daki kadar iyi değildir. Amaçlara ulaşmak için birçok çalışma yapılmış, onca emek ve zaman harcanmış olmasına rağmen istenen düzeylere ulaşamadığımız görülmektedir.

Alan yazında ders kitaplarının eğitim-öğretimdeki yeri ve işlevi konusunda birçok önemli görüş vardır. Bu konuda Japonlar ders kitaplarını bir toprak parçası kadar değerli görmüşler ve okulda deprem olduğunda, kurtarılması gereken öncelikler arasında ders kitaplarının olduğunu belirtmişlerdir. Bu durum günümüzde de hala geçerliliğini korumaktadır. (Kaya, 2002:92-93).

Yabancı dil öğretiminde başarısızlığın birçok nedeni vardır. Bunlardan biri de ders kitaplarıdır. Ders kitapları her yönüyle öğrenenlerin ilgisini çeken, öğrenme ihtiyaçlarını karşılayan biçimde olmalıdır. Bu nedenle dilsel içeriğin sunumu, iletişimsel ve dilsel amaçlar, öğrenme amaçları, görseller, renklerin kullanımı, konuların seçimi, vb. öğeler özenlice seçilmelidir.

Öğretmenler için bilgi aktarımında bir kılavuz ve öğreneneler için de bilgi ediniminde sürekli başvuru kaynağı olan ders kitapları, öğrenilecek bilgileri en somut biçimde içinde barındıran ve öğrenenlerin davranışlarında istedik değişiklikler oluşturmayı amaçlayan öğelerdir. Bu durum yabancı dil öğretimi ders kitapları içinde aynıdır. Üstelik öğrenenlerin öğrenim hayatı boyunca kesintisiz olarak aldığı tek ders yabancı dil dersi ve en uzun süre çantasında taşıdığı ders kitabı yabancı dil ders kitaplarıdır.

Ülkemizde OBM öncesi yabancı dil kitapları dil öğretim yaklaşımları, teknolojik olanaklar ve Avrupa'daki örnekler alınarak kaleme alınmıştır. Bu çerçevede Cumhuriyetten günümüze İngilizce, Fransızca ve Almanca olmak üzere sayısız ders kitabından yararlanıldığı görülmektedir. Örneğin, 1960'larda Fransa'da hazırlanmış "Un Niveau Seul" ders kitabı kaynak alınarak ülkemizde de 1970'lerde Görsel-İşitsel yönteme göre "Je Parle Français" serisi kullanılmıştır. Bu kitap, Fransızca öğretimine birçok araç-gereç kazandırmıştır. Bunlar; fötr tabloları, kasetçalar ve projeksiyon vb. araç-gereçlerdir.

1990'lı yıllarda İletişimsel yaklaşımın yaygınlaşmasıyla yabancı dil öğretiminde ders kitapları yanında video kayıtları, bilgisayar, cd, dvd, vb. araçlar kullanılmıştır. 21.yüzyılda internetin yaygınlaşması bilgiye ulaşmayı daha da kolaylaştırmış, etkileşimli ve çevrimiçi uygulamalar sayesinde yabancı bir dilin her yerde öğrenilebilmesi mümkün hale gelmiştir.

Günümüzde yabancı dil Fransızca öğretiminde Görev Odaklı yaklaşım ve Eylemsel yaklaşım gibi çağdaş yorumlar sayesinde dil eğitimi yeni bir boyut kazanmış ve bu durum ders kitapları içeriklerine yansımıştır.

Kavramsal olarak, öğretim malzemeleri ya da öğretim materyalleri denildiğinde bir dersin öğretilmesi için gerekli olan özel araçlar-gereçler akla gelir ve bu araç-gereçlerden en çok bilineni, ders kitaplarıdır (Hesapçioğlu, 1995:287). Ders kitapları, öğrenenlerin sınıfta ve sınıf dışında en sık kullandığı öğretim araçlarıdır. Belirli bir programa ve yaklaşıma uygun biçimde hazırlanırlar. Ayrıca öğretmenin ders işlerken işini kolaylaştıran ve etkinlikler için zaman kazandıran bir gereçtir (Aytuna, 1974:200). Cuningsworth (1995) ders kitaplarını; "... Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için belirlenmiş hedeflere ulaşmakta kullanılan kaynak ..." (Bayezit, 2013:462); "Kurulca, örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarında okutulması uygun bulunan materyal..." (MEB, 2012, Resmi Gazete; 28409); "bir eğitim programında yer alan hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile ölçme değerlendirme boyutlarına uygun olarak hazırlanmış ve öğrenme amaçlı kullanılan basılı bir öğretim materyali" (Demirel, Kıroğlu 2005: 2) biçimlerinde tanımlanmaktadır.

Ülkemizde devlet okullarında son 40 yılda yabancı dil Fransızca öğretiminde kullanılmış ders kitaplarının (Je Parle Français, Je Voyage en Français, Bonjour Le Français, Salut!) genel organizasyonu; amaç, içerik, süreç ve değerlendirme olmak üzere dört temel dayanaktan oluşmaktadır. Bu kitaplarda, içerik,

amaçlara uygun etkinliklerle donatılmış ve değerlendirme etkinlikleriyle öğrenme süreçleri izlenmeye çalışılmıştır.

Yabancı dil öğretiminin istenen biçimde gerçekleşebilmesi için ders kitaplarının öğrenenlerin yaş, ilgi ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun biçimde albenili ve zengin görsel-işitsel içeriklerle donatılması gerekmektedir. Yani birden fazla duyuya hitap eden etkinliklerde öğrenme daha istendik düzeyde gerçekleşmektedir. Edgar Dale'nin yaşantı konisi bu durumu şöyle açıklamaktadır: Öğrenme işlemine katılan duyu organı sayısı ne kadar fazla ise, öğrenme de o başarılı ve kalıcı olur (Başar, 1998:156).

1950'lere kadar yabancı dil öğretiminde geleneksel yaklaşımlar kullanılmış, 1950'lerden sonra yaşanan sosyal, teknolojik ve kültürel gelişmeler çerçevesinde çağdaş yaklaşımların ortaya çıktığı bilinmektedir. Süreç içinde dil öğretim yaklaşımlarının özellikleri öğretim programlarında ve ders kitaplarında kendini daha belirgin biçimde göstermiştir. Hatta 1953'te Dr. William S. Gray, yabancı dil öğretiminde okuma etkinliklerinin en iyi biçimde gerçekleştirilebilmesi için parça içindeki sözcüklerin üzerinde durulması gerektiğini, farklı yöntemlerin bir arada kullanılmasının önemini ve ayrıca yabancı dil öğretiminin başarıya ulaşması için fonetik yönteminin faydalı yönlerinin tümce yöntemiyle birleştirilmesi gerektiğini savunmuştur (Akgün ve diğ. 1962:51).

Öğrenenlerin yaş ve dilsel düzeylerine göre dil öğretme/öğrenme amaçları farklı farklıdır. Örneğin, ilköğretim düzeyi devlet okullarında öğrenenlerin anadili dışında başka bir dilin farkına varmaları, o dilin tonlama ve telaffuzunu kavrayabilmeleri amaçlanırken, ortaöğretim düzeyinde öğrenenlerin okuduklarını anlamaları, basit tümcelerle konuşma yeteneklerini geliştirmeleri amaçlanır. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenenlerin yabancı dilde konuşabilmeleri, konuşulanları anlayabilmeleri, bilimsel yayınları takip edebilmeleri ve yazarak kendini ifade edebilmeleri beklenir. Ülkemizde hazırlanan ders kitapları ve içerikleri, bu amaçlar doğrultusunda hazırlanmaktadır.

Ülkemizde yabancı dil ders kitaplarını hazırlama, basma, okullara gönderme, deneme ve güncelleme çalışmalarını Milli Eğitim Bakanlığı gerçekleştirmektedir. 1970'lerden sonra yabancı dil ders kitapları çağdaş yaklaşımlar ve teknolojik öğeler sayesinde, daha sistemli ve daha düzenli bir biçimde biçimlendirilmiştir. Günümüzde daha çağdaş çizgilerle her düzeye (A1, A2, B1, B2, C1, C2), her kitleye (çocuk, ergen, yetişkin) ve her yaklaşıma (İletişimsel yaklaşım, Eylem Odaklı yaklaşım, vb) göre birçok yabancı dil ders üretilmektedir. Bu çerçevede alan yazın taraması sonucunda ders kitaplarının yeri ve önemi, öğretmen ve öğrenen açısından şöyle listelenebilir:

- Öğretimi ilgi çekici ve sürükleyici yapar.
- Öğretimi zenginleştirir ve zaman kazandırır.
- Öğretimi ekonomik ve verimli bir duruma getirir.
- Öğretimi destekler ve öğreneni etkin kılar.
- Yapararak ve yaşayarak öğrenme olanağı sunar böylece öğrenme somut ve kalıcı olur.
- Öğrenenlerin zengin ve anlamlı yaşantılar kazanmalarına yardım eder.
- Öğrenenlerin hem bireysel hem de grupla çalışmalarına yardımcı olur.
- Öğrenenlerin problem çözme becerilerini geliştirir.
- Öğrenenlerin dikkat, konuşma, dinleme, anlatım ve algılama ve yorumlama yeteneklerini geliştirir.
- Öğrenmedeki zor ve karmaşık yapıları basit ve anlaşılır duruma getirir.
- Öğretimi çeşitlendirir ve öğrenenleri okul dışı etkinliklere yönlendirir.
- Okulda öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesine yardımcı olur.
- Üniteleri ve konuları öğrenene derli toplu biçimde sunar (Başar, 1998:159; Gürkan, 1988:76; Özyürek, 1983: 88; Aytuna, 1974;203).

Ayrıca Kast ve Gerhard'a (1994) göre ders kitapları, genel ve özel amaçların somutlaştırılarak sunulduğu, öğretim malzemesinin amaçlara uygun biçimde seçildiği, düzenlendiği, sınıf içindeki öğretim sürecini, yöntemi, dersin aşamalarını, çalışma biçimlerini, öğrenen ve öğretmen etkileşimini belirleyen, öğrenme süreçlerini düzenleyen öğretim malzemeleridir. Ayrıca dersin işleyiş aşamalarının belirlenmesine, düzenlenmesine ve sürecin amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığının kontrolüne yardımcı olur (Genç, 2002:75).

Tüm ders kitapları öğrenenlere neyin, nasıl, ne zaman ve ne kadar sürede öğretilceğini sistemli biçimde gösterirken birçok yardımcı araç-gereçten de destek alır. Bunlar; alıştırma kitapları, ek okuma kitapları, filmler, ses kayıtları, dil kartları, interaktif uygulamalar, vb. öğelerdir.

Alan yazın taramasında ders kitaplarının tasarlanması, biçimlendirilmesi, yazımı ve seçimi üzerine birçok görüş bulunmaktadır. Bu konuda Strevens (1977) ilkeleri şöyle listelenebilir:

Gerçekçilik: Ders kitapları, öğretmen ve öğrenen tarafından kolayca kullanılabilir, pahalı olmamalı, kolay elde edilebilir.

Uygunluk: Ders kitapları öğrenenlerin gelişimlerine ve yaş düzeylerine uygun ve öğrenme amaçlarını destekler biçimde olmalıdır.

İlgi çekicilik: Ders kitapları öğrenenlerin ilgisini çeken, motive edici, zekâ, eğitim ve kültür düzeylerine uygun nitelikte hazırlanmalıdır.

Yürekendiricilik: Öğrenenler ders kitaplarını kullanırken yeni bir şeyler öğrenmekte olduğunu ve sürekli bir gelişme içinde bulunduğunu görmeli, öğrenmeyi severek yapmalıdır.

Tutarlılık: Ders kitapları, belirli yaklaşım ve yöntemlere tutarlı olmalı, öğretmenin izlediği yöntemlerle uygun biçimde tasarlanmalıdır (Stevens, 1977:25-27; Sebüktekin, 1980:78).

Öte yandan ders kitapları kullanımındaki rahatlık, bilgilerin dizimi ve güncelliği, etkinliklerin planlı biçimde sunumu, konuların dizimi ve zaman yönetimi gibi özellikleriyle öğretmenin yükünü azaltır (Şahin ve Yıldırım, 1999:47). Kılıç (2001) küçük yaş gruplarının ilgi, istek ve yaş düzeylerine göre hazırlanmış ders kitaplarının öğrenenlere okulu, yabancı dili ve okumayı sevdirdiğini, okuma becerilerini geliştirdiğini söylemiştir (Ünsal ve Güneş, 2003:388).

ABD'nin Texas Üniversitesi'nde Philips tarafından yabancı dil ders kitaplarının içeriklerinde görsel ve işitsel öğelerin kullanımını konu edinen bir araştırma yapılmıştır. Philips araştırmasında yeni bilgilerin öğrenilmesinde duyu organlarının önemini ortaya koymak için öğrenenlere sorular yönelmiştir. Buna göre, "okuduklarının %10'unu, işittiklerinin %20'sini, gördüklerinin %30'unu, görüp işittiklerinin % 50'sini, söylediklerinin % 70'ini, yapıp söylediklerinin % 90'ını hatırladıklarını" (Demirel, 2003:51) söylemiştir. Bu veriler yabancı dil öğretimi ders kitaplarının görsel ve işitsel araçlarla desteklenmesi durumunda öğrenmenin daha kalıcı ve izli olacağını göstermektedir. Benzer bir çalışmada Becker'da (1987) öğrenenlerin "okuduklarının %10'unu, duyduklarının %20'sini, gördüklerinin %30'unu, duyup gördüklerinin %50'sini belleklerine kaydettiklerini" (Genç, 2002:78) vurgulamıştır. Sonuç olarak, konuların ya da etkinliklerin görsel ve işitsel öğelerle desteklenmesi öğrenmeyi somutlaştırır, öğrenilecek konuları kolaylaştırır, öğrenenlerin algularını güçlendirir ve öğrenenleri isteklendirir.

Dillerin yapıları, sözcük dağarcıkları, yazım biçimleri, kültürel özellikleri, sesletimleri vb. öğeler öğrenenlerin yabancı dil öğrenmelerini değişik biçimlerde etkiler. Bu nedenle öğrenenlerin bir dili daha iyi öğrenebilmeleri için kitapların içerikleri her açıdan ustalıkla tasarlanmalıdır. Çünkü ders kitaplarının öğretmenin yükünü azalttığı, öğrenenin daha iyi öğrenebilmesine katkı sağladığı ve öğretim süreçlerini daha sistemli bir hale getirdiği bilinmektedir (Sebüktekin, 1980:77).

Sonuç olarak, hem ülkemizde hem de Avrupa'da diller için Ortak Başvuru Metni'nden beslenen yabancı dil öğretimi ders kitapları görsel tasarımı, renk kullanımı, konuların güncelliği, kitapların kullanılabilirliği, kültürel öğelerin sunumu, öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması, öğrenenlerin gelişim düzeylerine uygunluğu, dil öğretimi ilke ve teknikleri bakımından tutarlılığı gibi ölçütler gözetilerek hazırlanmaktadır.

3. Yetişkinlere Yönelik Yabancı Dil Fransızca Ders Kitapları

Genel bir ifadeyle yabancı dil öğretimi ders kitapları, dört temel beceriyi esas alan etkinliklerden oluşmakta ve bu etkinlikler, öğrenenlerin yaş, dil ve öğretim kademesi düzeylerine göre kolaydan zora, somuttan soyuta olacak biçimde sunulmaktadır. Örneğin, aşağıdaki çizelgelerde çağdaş yorumlarla biçimlendirilmiş başlangıç düzeyi (A1, A2) Fransızca öğretimi ders kitaplarında konuşma ve dinleme becerilerinin daha da çok ağırlık kazandığı ve bu becerilerin öğrenenlerin isteğini uyandıracak görsel ve işitsel araçlarla desteklendiği görülmektedir.

Yabancı dil eğitimde görsel ve işitsel araçlar; dil öğretiminin daha etkili, daha somut ve daha kalıcı olmasını sağlar, öğreneni cesaretlendirir, dil öğrenme süreçlerine katkı sağlar ve öğrenilmesi güç konuların kolaylıkla öğrenilmesine yardımcı olur. Demirel'e (2014:25) göre dil öğretiminde görsel araçlar, sözcüklerin, kavramların ve tümce yapılarının daha kolay anlaşılabilmesine yardımcı olur. Çizelgelerdeki temel düzeylerdeki kitapların sözcük ve dilbilgisi öğretiminde görsellere bolca başvurduğu görülmektedir. Bu öğeler, dil alışkanlıklarının doğru biçimde edinilmesini sağlayacak biçimde işitsel araçlarla desteklenmiştir.

Günümüzde teknolojik olanakların (internet, bilgisayar, vb.) dil öğretimine büyük bir katkısı vardır. 2001 yılında Avrupa'da yapılmış bir araştırma bu durumu en iyi biçimde özetlemektedir. Araştırmaya katılan bireylerin %11'i, daha önceden bilmedikleri bir dili internet yoluyla öğrendiklerini beyan etmişlerdir (Demirel, 2003:55). Çizelgelerdeki bazı ders kitaplarının değişik teknolojik araçlarla desteklendiği görülmektedir.

Çizelgelerdeki başlangıç düzeyi ders kitaplarında kullanılan sözcükler, tümceler, yapılar, diyaloglar, metinler, görseller ve durumlar öğrenenlerin güncel yaşamında sıklıkla karşılaşılabileceği durumlardan seçilmiştir. Etkinliklerin nasıl yapılacağını anlatan yönergeler oldukça kısa ve net ifadelerle, öğrenenlerin kolaylıkla anlayabileceği biçimdedir. Her alıştırma bir model örneğin olması öğrenenin ne yapması gerektiğini kolaylıkla anlayabilmesine yardımcı olacak şekildedir. Etkinlikler; somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora, genelden özele, yakından uzağa, bilinenden bilinmeyene doğru sıralanmaktadır. Yine etkinlikler tekrar alıştırmaları, soru-cevap, rol yapma, grup çalışmaları, benzetim gibi tekniklerle desteklenmiştir.

Çizelgelerdeki kitapların tasarımları, sunumları, renk seçimleri ve görselleri bu kitapların okunabilirliğini arttırmakta, öğrenenlerin öğrenme isteğini canlı tutmaktadır. Görsel içerik; boyut, doku, çizgi, renk, şekil, boşluk; tasarım ilkeleri bütünlük, zıtlık, vurgu, yakınlık, tekrar, hizalama, uygunluk, denge gibi özelliklerle desteklenmiştir (Kılıç, Seven 2007: 117).

Sözcüklere, tümcelere, diyaloglara ve metinlere eşlik eden görsellerin sırası öğrenenlerin etkinliklerini anlamasını kolaylaştıracak biçimdedir. Ders kitaplarında bu öğeler, sayfayı bölmeyecek şekilde yerleştirilmiş, ana ve alt başlıkların punto, renk, yazı tipi olarak metinden ayırt edilecek şekilde ve belirli bir sistematik içinde verilmiş, sayfalar sınıf seviyelerine uygun ilgi çekicilikte ve görsel algıyı kolaylaştırıcı biçimde düzenlenmiştir (Demirel, Kıroğlu 2005: 315).

Dil öğretim sürecinde öğretilecek bilgiler, dilsel yapılar ve sözcükler belirli bir sürece ve sıraya göre dizilir. Çizelgelerdeki ders kitaplarının temaları; ünite, dosya, modül ve ders gibi kavramlarla verilmiştir.

Çizelgelerdeki ders kitaplarına; öğretmen kılavuz kitapları, (*Livre de Maître, Guide Pédagogique*), çalışma kitapları (*Cahier d'Exercices*), cd veya dvd (*Ses kayıtları*), resimli kartlar (*Cartes-Images*), internet arkadaşlığı (*Site Compagnon*), Bellek (*Usb Clé*), vb. öğelerde eşlik etmektedir.

Çizelgelerdeki Fransızca öğretimi ders kitaplarının içeriği Ortak Başvuru Metni' ne göre biçimlendirilirken alanlarında uzman öğretmenlerden, dilbilimcilerden, eğitim bilimcilerden, psikologlardan, bilgisayar programcılardan, ressamardan, grafikçilerden, yayımlayıcı vb. mesleklerden yardım alınarak oluşturulmuştur. Yani birden fazla görüş ve dokunuş sayesinde kitaplar daha nitelikli hale getirilmiştir. Ayrıca kitaplarda Fransız kültüründen, tarihinden, mimarisinden güncel ve sosyal yaşamından kesitler içeren etkinliklere de bolca yer verilmiştir. Diyalog ve metinlerde geçen deyimler, atasözleri, kalıp sözler, kalıplı sözler, önemli kişiler ve yerler bu öğelerden sadece birkaçıdır.

Çizelgelerdeki tüm ders kitapları renkli ve görselli kapak görüntüleriyle öğrenenlerin dikkatini çekecek biçimdedir. Alanyazın çalışmalarında renklerin öğrenmeye katkı sağladığı bilinmektedir. Buna göre: "sıcak renkler, sarı, turuncu, kırmızı, eflatun kırmızı; soğuk renkler, mavi, yeşil, sarı yeşil, eflatun; nötr renkler ise siyah, beyaz, gridir. Sıcak renkler, hareket ve canlılık gösterir, soğuk renkler ise sükûnet ve rahatlık verici bir etkiye sahiptir. Sıcak renklerin yaklaşıtrıcı, soğuk renklerin ise uzaklaştırıcı" etkisi vardır. (Gevrekçi, 2001:15)

OBM'nin 23. ve 27. sayfalarındaki ölçütlere göre hazırlanmış ders kitaplarının üç hedef kitlesi vardır. Bunlar; çocuklar, ergenler ve yetişkinlerdir. 18 yaş üstü kitaplar yetişkinlere yöneliktir. Bu kitapların dil düzeyleri A1, A2, B1, B2, C1, C2'dir. Yetişkinlere yönelik Fransızca ders kitapları künyeleri (isimleri, yayınevleri, yazarları, dil düzeyleri ve kapak sayfaları) şöyledir; (Çizelge 1-9)

Çizelge 1. OBM'ye göre hazırlanmış "Agenda 1, 2, 3" ders kitapları (Web, 1).

Kitap	Yayınevi/Yıl	Düzyey	Yazarlar
Agenda 1 @ livre d'élève @ guide pédagogique @ cahier d'activité @ cd audio	Hachette 2011	A1	Baglieto D., Girardeau B., Mistichelli M.
Agenda 1 @ livre d'élève @ guide pédagogique @ cahier d'activité @ cd audio	Hachette 2011	A2	Baglieto D., Girardeau B., Mistichelli M.
Agenda 1 @ livre d'élève @ guide pédagogique @ cahier d'activité	Hachette 2012	B1	Bidaut M., Chort G., Kablan F., Pasquier C., Treffandier F.
Agenda 3 vol. 1 @ livre d'élève @ cahier d'activité	Hachette 2013	B1. 1	Bidaut M., Chort G., Kablan F., Treffandier F.
Agenda 3 vol. 2 @ livre d'élève @ cahier d'activité	Hachette 2013	B1. 2	Bidaut M., Chort G., Kablan F., Treffandier F.
Agenda 3 vol. 1 et 2 Cd audio pour la classe	Hachette 2013	B1. 1/ B1. 2	Bidaut M., Chort G., Kablan F., Treffandier F.

"Agenda 1, 2, 3" ders kitapları, B1 - B2 düzeylerine daha çok ağırlık vermiştir. Kitaplar; öğrenci kitabı, alıştırma kitabı, öğretmen kitabı ve ses dosyalarından oluşmaktadır. Kitapların hedef kitlesi yetişkinlerdir. Çizelgedeki "@" simgesi, kitaplara internet ortamında da erişilebildiğini göstermektedir.

“Agenda” ders kitapları, OBM ölçütlerinden beslenmektedir. Kitapların iletişimsel ve dilsel becerileri, öğrenilen dilin sosyo-kültürel özelliklerini yansıtacak biçimde içeriğe aktarılmıştır. Eğitsel içerik güncel iletişim durumları, gerçekleştirilmesi gereken küçük görevler biçiminde öğrenenlere sunulmuştur. Etkinlikler, DELF ve DALF sınavları ölçütlerine uygun sıralanmıştır. Ayrıca, öğrenenleri sosyal aktör rolü yükleyerek güncel yaşamın içine daldırmaktadır. Ders kitaplarında sosyal ve kültürel öğelere, sözcük dağarcığından örneklere, güncel yaşamdan resimlere kadar birçok özellik göze çarpmaktadır.

“Agenda” ders kitaplarında süreci değerlendirmek, öğrenilen bilgileri kalıcı ve izli hale getirmek için portföy, öz-değerlendirme, değerlendirme testleri gibi ölçüklere başvurulmuştur.

Çizelge 2. OBM’ye göre hazırlanmış “Alter Ego 1, 2, 3, 4, 5” ders kitapları (Web, 1).

Kitap	Yayınevi/Yıl	Düzy	Yazarlar
Alter Ego 1 @ livre d’élève @ guide pédagogique @ cahier d’activités @ carnet d’évaluation @ cd audio classe, @ dvd	Hachette 2006 (dvd) 2007	A1	Berthet A., Hugot C., Kizirian V., Sampsonis B., Waendendries M., Ne M-F., Chappey E.Coord., Daill E., Blin G.,
Alter Ego 2 @ livre d’élève @ guide pédagogique @ carnet d’évaluation @ cd audio classe, @ dvd	Hachette 2006 (dvd) 2007	A2	Berthet A., Hugot C., Kizirian V., Sampsonis B., Waendendries M., Ne M-F., Chappey E.Coord., Daill E., Blin G.,
Alter Ego 3 @ livre d’élève @ guide pédagogique @ cahier d’activités @ cd audio classe, @ dvd	Hachette 2006 (guide de pédagogique) 2007 (dvd) 2010	B1	Dollez C., Pons S., Daill E., Trevisiol P., Né M-F.,
Alter Ego 4 @ livre d’élève @ guide pédagogique @ cahier d’activités @ cd audio classe, @ dvd	Hachette 2008 (livre d’élève) 2007 (dvd) 2010	B2	Dollez C., Pons S.,
Alter Ego 5 @ livre d’élève @ guide pédagogique @ cahier de perfectionnement	Hachette 2011	C1 / C2	Dollez C., Guillou M., Herry C., Pons S., Chapiro L.
Alter Ego +1 @ livre d’élève T guide pédagogique @ cahier d’activités @ cd audio	Hachette 2012	A1	Berthet A., Hugot C., Kizirian V., Waendendries M., Daill E.,
Alter Ego +2 @ livre d’élève T guide pédagogique @ cahier d’activités @ cd audio	Hachette 2012 (guide pédagogique) 2013	A2	Berthet A., Hugot C., Kizirian V., Waendendries M., Daill E.,
Alter Ego +3 @ livre d’élève T guide pédagogique @ cahier d’activités	Hachette 2013	B1	Dollez C., Pons S., Trevisiol P.
Alter Ego +4 @ livre d’élève	Hachette 2015	B2	Antier M., Bonenfant J., Chort G., et al

“Alter Ego” serisi, Fransızca öğretimde en yaygın ve en sık kullanılan ders kitaplarından biridir. 2006-2012 yılları arasında A1, A2, B1, B2, C1, C2 düzeylerinde Fransızca öğreten bu kitaplar; öğrenci kitabı, alıştırma kitapları, CD ve DVD ortamındaki ses kayıtları, etkinlik ve değerlendirme kitaplarıyla Fransızca öğretimindeki yerini almıştır. 2012 yılından itibaren “Alter Ego + 1, 2, 1-2, 3, 4” biçiminde güncellenmiştir. Bu serideki kitaplarda “T” sembolü, kitaba internet ortamından ulaşılabilirliğini göstermektedir.

Yetişkinlere Fransızca öğreten “Alter Ego” eylem odaklı yaklaşımı benimsemektedir. Öğrenenlerin dilsel gelişimini destekleyen ve onlara gerçek iletişim becerileri kazandıracak bir eğitsel içeriğe sahiptir. Kitaplarda her ünite “dosya” olarak adlandırılmaktadır. Her dosya yaklaşık 16 sayfadan oluşur, dosyanın ilk sayfasında ana konu, alt konular ve iletişimsel amaçlar bulunmaktadır. Her dersin içeriğinde kültürel ve kültürlerarası öğelerin öğretildiği bölüm, “le carnet de voyage” sayfalarıdır. Eğitsel içerik otantik öğelerle donatılarak öğrenenlere sunulmuştur. Öğrenenlerin günlük yaşamlarından kesitler, kültürel ve sosyal öğeler içeriği oluşturan temel öğelerden birkaçıdır.

“Alter Ego” kitaplarında her konu “comprendre, s’exercer, s’exprimer” aşamalarıyla öğretilmektedir. Tüm Fransızca öğretimi kitaplarında olduğu gibi etkinlerin önündeki küçük görsel göstergeler, “picto écouter, picto parler, picto écrire, picto lire” hangi beceriye yönelik olduğunu göstermektedir.

Dilbilimsel, kültürel, pragmatik içerik, “ le Point culture, le Point langue, la phonétique, l’aide-mémoire” bölümleriyle öğrenene aktarılmaya çalışılmıştır. “Le Point culture” sayfalarında öğrenenlerin, dilin öğrenimiyle kültürel öğeleri birbirlerine bağlamaları; “le Point langue” sayfalarında, dilsel ve iletişimsel içeriğin özümsemesi ve kavramsallaştırılması amaçlanmıştır. “ La phonétique” sayfalarında dilsel, iletişimsel içeriği birbirine bağlayan ve sözlü iletişim becerilerini geliştiren bölümlerdir. Yetişkinler için hazırlanmış A1 düzeyi “Alter Ego 1” kitabının ilk dosyasının (Dossier 0) iletişimsel amaçları (Objectifs communicatifs et savoir-faire); kendini tanıtmak, tanışmak, saymak, sınıfta iletişim kurma; dilsel amaçları (Objectifs linguistiques); dilbilgisel, sözcüksel, sesletimsel bölümlerdir.

“Alter Ego” otantik ortamların yansıtıldığı okuma parçalarında, iletişim etkinliklerinin ya da görevlerinin gerçekleştirilmesini destekler. Bu bölümler öğrenenlerin farklı alanlardan sözcükler öğrenmesini sağlar.

Öğrenen merkezli olan “Alter Ego”, OBM ölçütlerine göre 3 ana yaklaşımı benimsemektedir. Bunlar; öğrenmek, öğretmek ve değerlendirmek. “Alter Ego”, öğrenen merkezli bir yaklaşımı benimsemekte ve böylece öğrenen merkezli bir değerlendirme olanağı vermektedir.

Çizelge 3. OBM’ye göre hazırlanmış “Echo 1, 2, 3, 4” ders kitapları (Web, 1).

Kitap	Yayınevi/Yıl	Düzyey	Yazarlar
Echo A1 (2e éd.) ◆ livre de l’élève ◆ livre du professeur ◆ cahier personnel d’apprentissage ◆ fichier d’évaluation ◆ version numérique (clé usb)	CLE international 2013	A1	Girardet J., Pécheur J.
Echo A2 (2e éd.) ◆ livre de l’élève ◆ livre du professeur ◆ cahier personnel d’apprentissage ◆ fichier d’évaluation ◆ version numérique (clé usb)	CLE international 2013	A2	Girardet J., Pécheur J.
Echo B1.1 (2e éd.) ◆ livre de l’élève ◆ livre du professeur ◆ cahier personnel d’apprentissage ◆ version numérique (clé usb)	CLE international 2013	B1. 1	Girardet J., Pécheur J.
Echo B1.2 (2e éd.) ◆ livre de l’élève ◆ livre du professeur ◆ cahier personnel d’apprentissage ◆ version numérique (clé usb)	CLE international 2013 cahier personnel d’apprentissage) 2014	B1.2	Girardet J., Pécheur J.
Echo B2 (2e éd.) @ livre de l’élève ◆ livre du professeur @ cahier personnel d’apprentissage ◆ version numérique (clé usb)	CLE international 2014 (livre de l’élève et cahier personnel d’apprentissage) 2014 (livre du prof) 2015 (version numérique-clé usb) 2013	B2	Girardet J., Pécheur J. Gibbe C., Parizet M.-L.

CLE International yayınevinin Fransızca öğretimi kitaplarından bir diğeri de “Echo”dur. A1, A2, B1.1, B1.2, B2 dil düzeylerine göre hazırlanmıştır. “Echo B1” düzeyi “Echo B1.1” ve “Echo B1.2” olmak üzere daha kapsamlı biçimde öğrenenlere sunulmuştur. Bu kitapların elektronik ortam (version numérique) biçimi de bulunmaktadır.

“Echo”, Eylem Odaklı yaklaşımı benimseyen ve OBM ölçütlerine göre hazırlanmış bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrenenler, öğrenme aktörü olarak eylem odaklı yaklaşımın ortasında yer alırlar ve böylece dil öğretimi sürecinde birbirleriyle etkileşime girerler, dili gözlemlerler ve pratiğe dökerler, örnek iletişim durumlarında hareketle dilsel üretimler yaparlar, metinler ya da diyaloglar yardımıyla o dilin kültürel

unsurlarını öğrenirler. Ayrıca öğrenenleri DELF/DALF sınavlarına hazırlar. Yöntemin içeriği ve üniteleri spiral öğrenme yorumuna göre biçimlendirilmiştir. Yani yöntemin konuları yetişkinlerin güncel yaşamda sıklıkla karşılaşılabileceği durumlardan oluşmakta ve sonraki ünitelerde de bunları kullanabilmesine imkân vermektedir. Örneğin, B1.1 düzeyi ders kitabında; “Bilgi alışverişinde bulunmak, toplumsal yaşam, güncel yaşam “ gibi üniteler işlenirken, B1.2 düzeyi ders kitabında; “Çevre, iş hayatı, eğlenmek, kendini geliştirmek” gibi konular işlenmektedir. Böylece öğrenenler, öğrendiklerinden hareketle yeni şeyler öğrenirler ve tutarlı bir öğrenme yolu izlerler.

Yöntemin organizasyonu “etkileşim, kaynaklar, benzetimler, yazma uygulamaları, uygarlık” biçimindedir. Öğrenenler, öğrenme ihtiyaçlarına göre, dersin ilk aşamasından itibaren gerçek bir dil ortamına içine girerler yani “etkileşime” girerler. İletişim kurmak için dilsel yapıları öğrenirler. Bunun için “kaynaklar” bölümü etkinlikleri devreye girer yani o dilin sözcükleri, dilbilgisi, alıştırmaları, vb.

“Benzetim” aşamasında öğrenenlerin etkinlikleri dinlemeleri, kendilerine uyarlamaları ve rol oyunlarıyla pekiştirmeleri amaçlanır. Sonraki aşamalarda örnek belgelerden hareketle (CV, yazışmalar, e-postalar, vb.) işlevsel belgeler yazarlar ve üretirler. Sözcükler, görseller ve tümceler yardımıyla amaç dilin kültürel öğelerini ve uygarlığını öğrenirler. Yöntem ölçme-değerlendirme etkinliklerine (portfolyo dosyaları) geniş bir biçimde yer vererek öğrenenlerin öğrenimlerini pekiştirmeye yöneliktir.

“Echo” yöntemi, diğer tüm yöntemlerde de olduğu gibi öğrenenlerin evde kendi başlarına da çalışabilmelerine olanak sağlamaktadır. Gerek ses kayıtları (cd, dvd) gerek öğrenci çalışma kitabı öğrenenlerin sınıf dışında başvuracağı en önemli kaynaklar arasındadır.

Sonuç olarak, Eylem Odaklı yaklaşımı benimseyen “Echo” kitapları, “konuşma, gözlem, küçük görevlerle dil öğrenme, benzetim, projeler” gibi öğelerle öğrenenlerin dil öğrenimlerini destekler ve bu kitaplar öğrenenlerin yaş, ilgi ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun biçimde albenili ve zengin görsel-işitsel içeriklerle donatılmıştır.

Çizelge 4. OBM’ye göre hazırlanmış “A Propos A1, A2, B1, B1-B2” ders kitapları (Web, 1).

Kitap	Yayınevi/Yıl	Düzy	Yazarlar
A propos A1 (nouv. éd.) @ livre de l'élève @ guide pédagogique @ cahier d'exercices	PUG / 2009	A1	Andant C., Metton C., Nachon A., Nugue F.
A propos A2 (nouv. éd.) @ livre de l'élève @ guide pédagogique @ cahier d'activités	PUG/2016	A2	Carenzi-Vialaneix C., Metton C., Nachon A., Nugue F.
A propos B1 (nouv. éd.) @ livre de l'élève @ guide pédagogique @ cahier d'exercices	PUG/2016	B1	Blasco V., Kamalanavin M- T., Laugnie A., Nachon A., Nugue F.
A propos B1-B2 (nouv. éd.) @ livre de l'élève @ guide pédagogique	PUG/2014 (livre pédagogique) 2005	B1-B2	Andant C., Chalaron M-L.,

“A Propos” yöntemi OBM ölçütlerine, A ve B dil düzeylerine göre hazırlanmıştır. Tematik bir yaklaşımı benimseyen yöntemdir. A1 ve A2 düzeyleri konuşmaya, B1 ve B2 düzeyleri yazmaya ağırlık vermiştir. Öğrenci kitaplarının odak noktası etkinliklerdir. Teorik açıklamalar, tüm yöntemlerde olduğu gibi, eylem çekim tabloları, dilbilgisi açıklamaları, ses tabloları, vb. bölümlerden oluşur. Eğitsel içeriğin işleniş gösteren küçük ve renkli simgeler yöntemin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Yöntemin içeriğinde öğrenene yardımcı olacak sayısız ve dersi tamamlayıcı etkinlik bulunmaktadır. Tüm yöntemlerde de olduğu gibi etkinliklerin yanıtları, öğretmen kılavuz kitaplarında yer almaktadır.

Çizelge 5. OBM’ye göre hazırlanmış yetişkinlere yönelik diğer ders kitapları (Web 1).

Kitap	Yayınevi	Yıl
Agenda	Hachette FLE	2011
Alors ?	Didier	2007
Amical	CLE International	2011
Dites-moi un peu	PUG	2015
Entre nous	Editions Maison des Langues	2015
Le nouveau Edito (nouv. éd.)	Didier	2010
İcı	CLE International	2007
Interactions	CLE International	2014
Intro	CLE International	2011
Latitudes	Didier	2008
Métro Saint-Michel	CLE international	2006

Mobile	Didier	2012
Nouveau Rond-Point	Editions Maison des Langues	2011
Rond-Point pas à pas	Editions Maison des Langues	2010
Saison	Didier	2014
Scénario	Hachette	2008
Le nouveau Taxi (nouv. éd.)	Hachette	2009
Tendances	CLE International	2016
Texto	Hachette	2016
Totem	Hachette	2014
Tout va bien	CLE International	2005
Version originale	Editions Maison des Langues	2009
Vite et bien	CLE International	2009
Zénith	CLE international	2012

Didier yayınevi tarafından OBM'ye göre A1, A2 ve B1 düzeylerinde hazırlanmış "Alors ? 1, 2, 3" ders kitapları işitsel etkinlikler yönünden oldukça zengin bir içeriğe sahiptir. A1-A2 kitapları dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık vermekte, B1 kitabının da dilin kullanımı üzerine yoğunlaştığı görülmektedir.

"Version Originale 1, 2, 3, 4" kitapları A1, A2, B1, B2 düzeylerinde Fransızca öğretmektedir. Kitaplara interaktif değerlendirme etkinlikleri eşlik etmektedir. A1 ve A2 ders kitaplarının içeriklerindeki görseller, bazen çok kısa bir konuşmayı (metin ya da diyalogu) açıklayan, bazen konuşma tümcelerini tamamlayan, bazen de sayfayı süsleyen görsellerden oluşmaktadır. Bu durum öğrenenlerin dil öğrenmesine katkı sağlayacak ve zihinsel gelişim süreçlerini destekleyecek biçimdedir.

Ders kitaplarındaki görseller; gerçek fotoğraflardan ve elle çizilmiş karikatürlerden oluşmaktadır. Kitapların içeriklerindeki görseller sayfaları ve etkinlikleri süslemekte, metinleri ya da diyalogları açıklamakta, yorumlamakta ve onları tamamlamaktadır. Böylece, ders kitapları daha çekici ve daha anlamlı bir haldedir. Ayrıca kitaplardaki metinlerle, bu metinlere eşlik eden görsellerin birbiriyle tutarlı olduğu görülmektedir.

Çizelgelerdeki ders kitapları; OBM ölçütleri, çağdaş yorumlar, alan yazın birikimleri ve deneyimleri çerçevesinde biçimlendirilmiştir. Kitapların sunuluş biçimleri, organizasyonları, tema ve konu dizilimleri, görüntü ve renk seçimleri, fiziksel donanımları, eğitsel sunumları ve içerik düzenleri bakımından en donanımlı örneklerdir. Teknolojik öğeler sayesinde de gerçek dil öğrenme ortamları öğrenenlere sunulmaya çalışılmıştır. Öğrenenlerin fiziksel, sosyo-ekonomik ve duyuşsal özelliklerini geliştiren, öğrenenlere farklı öğrenme yöntemleri sunan, dil öğrenmeyi daha zevkli ve daha çekici yapan, öğrenenleri aktif bir biçimde öğrenme sürecine katan yöntemlerdir. Ayrıca, çizelgelerdeki kitaplar ana hatlarıyla öğrenme amaçlarına uygun değerlendirme yolları sunan, öğrenilen konuyu önceki ve sonraki konularla ilişkilendiren, iletişimsel ve dilsel amaçlara uygun araç-gereçleri kullanan, öğrenenlerin kendi kendilerine öğrenmelerini teşvik eden yöntemlerdir.

Ders kitapları, öğretim programlarının en temel unsuru ve sınıf içi öğretim süreçlerinde, materyal olarak kullanılan öğelerdir. Kitaplar program, öğrenen ve öğretmen arasındaki en iyi iletişim kaynağı olduğu gibi öğretmenin bilgileri sistematik bir şekilde sunmasına yardım eden ve öğrenenlerin dersteki bilgileri istediği zaman tekrar etmesine imkân veren başvuru kaynaklarıdır. Ayrıca, çizelgelerdeki tüm Fransızca öğretimi ders kitapları, öğrenenlerin neleri öğrenecekleri konusunda bilgi vermekte, dilsel öğrenme yaşantılarını desteklemekte, yapılacak etkinlikleri önceden görme ve hazırlanma imkânı sağlamaktadır.

4. Sonuç

Ders kitaplarının kullanımı dil eğitiminde büyük önem taşır. Bu nedenle her öğrenen eline aldığı bir kitabın basılı sayfalarından dış görünüşüne, görsellerinden tümcelerinin uzunluğuna, sayfaların renklerinden kâğıt kalitesine kadar birçok yönünü inceler ve değerlendirir. Bu değerlendirmeye göre bir tutum sergiler. Bu nedenle ders kitapları, öğretim süreçlerinin en temel öğelerindedir ve hem öğretmen hem de öğrenen açısından sayısız yararı vardır. Bunlardan birkaçı şöyledir: öğretimin düzenli ve sistemli bir biçimde gerçekleştirilmesine olanak sağlar, yapılacak etkinlikleri önceden görme ve hazırlanma imkânı verir, öğrenilen bilgilerin istendiği zaman tekrar edilmesine imkân verir, bilgiyi etkili ve net bir biçimde sunar, öğrenme süreçlerine etkin katılımı sağlar, okul sonrası bilgileri tekrar etme olanağı verir.

Tüm öğretim araç-gereçlerinde olduğu gibi, herhangi bir dilde öğretim gereci hazırlarken öğrenenlerin öğrenme ihtiyaçları, ilgileri, yaş düzeyleri, gelişim özellikleri ve zihinsel gelişim özellikleri göz önüne alınır. Bu özellikler yanında, renk kullanımı ve görsel seçimi bir ders kitabının en önemli öğelerindedir. Çizelgelerdeki kitaplarda sözcük ve dilbilgisi öğretiminde, okuma-anlama etkinliklerinde bol görselli ve renkli sunumlara geniş biçimde yer verilmiştir. Kitapların istekle okunabilmesi, daha öğretici ve daha çekici olabilmesi için seçilmiş görseller sayfaları süslemekte, metinleri açıklamakta ve onları

tamamlamaktadır. Ayrıca, bu kitaplara eşlik eden işitsel öğeler ve internet tabanlı uygulamalar öğrenenlerin dili daha etkili biçimde öğrenmelerine katkı sağlayacak biçimdedir. Eşik ve ileri düzey ders kitaplarında her konudan (spor, siyaset, kültür, vb.) metinlerle öğrenenlerin değişik alanlarda sözcüklerini geliştirmeleri sağlanmıştır. Kitaplar, öğrenenlere Fransızcanın söz dağarcığını (deyimler, atasözleri, vb.) öğretirken mizahi öğelerden de yararlanmıştır.

Sonuç olarak, öğretim süreçlerinde ders kitaplarının yeri ve önemi büyüktür. Bu çalışmada, ülkemizde de okutulan Fransızca öğretimi ders kitaplarından bazıları ana hatlarıyla tanıtılmıştır.

KAYNAKÇA

- AKGÜN, A., TAŞÇIOĞLU, R., İRFANER, F., TURA, S.(1962). *Eğitim Malzemelerini Hazırlamada Yazarın El Kitabı*. Ankara: MEB Eğitim Malzemeleri Hazırlama Merkezi.
- Avrupa Konseyi. (2009). *Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni: (Çev. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı)*. T.C MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları: Ankara.
- AYTUNA, H. A. (1974), *Orta Dereceli Okullarda Öğretmenlik ve Problemler*. İstanbul: MEB Yayınları.
- BAŞAR, E. (1998). *Genel Öğretim Yöntemleri*. Samsun: Kardeşler Matbaacılık.
- BAYEZİT, H. (2013). *Yabancı Dil Ders Kitaplarında Dil Öğrenme Stratejileri*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- BİRCAN, İ. (2003). *AB'ye Giriş Sürecinde "Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları" Sempozyumu*, Editör: Doç. Dr. İrfan Erdoğan, Özyurt Matbaacılık, İstanbul.
- DEMİREL, Ö. (2003). *AB'ye Giriş Sürecinde "Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları" Sempozyumu*, Editör: Doç. Dr. İrfan Erdoğan, Özyurt Matbaacılık, İstanbul.
- DEMİREL, Ö. (2014). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- DEMİREL, Ö., KIROĞLU, K. (2005). *Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi*. Ankara: Pegema.
- GENÇ, A. (2002). "İlk ve Ortaöğretim Okullarında Yabancı Dil Ders Kitabı Seçimi", *Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları*, No: 22: 74-81.
- GEVREKÇİ, M. (2001). "Biçim ve Tasarım". Editör: L. Küçükahmet. *Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu Yabancı Dil*. Birinci Baskı. Ankara. Nobel Yayın Dağıtım.
- GRAY, W. S. (1953). *Preliminary Survey on Methods of Teaching Reading and Writing*. Educational Studies and Documents. No:5. Paris, Unesco.
- GÜRKAN, T. (1988). *İlkokul Programı ve Öğretim Yöntemleri*. Eskişehir: AÖF Yayınları, Eğitim Önlisans Programı.
- HESAPÇIOĞLU, M. (1995). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. İstanbul: Beta Yayınları.
- KAYA, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- KILIÇ, A., SEVEN, S., (2007). *Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi*. Pegem A Yayıncılık.
- MEB, (2012). "Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği". *Resmî Gazete: 28409*.
- SEBÜKTEKİN, H. (1981). *Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil İzlenceleri*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- SÖNMEZ, A. (2003). *AB'ye Giriş Sürecinde "Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları" Sempozyumu*, Editör: Doç. Dr. İrfan Erdoğan, Özyurt Matbaacılık, İstanbul.
- STREVEN, P. (1977). *New Orientation in The Teaching of English*. Oxford: Oxford University Press.
- ŞAHİN, T.Y., YILDIRIM, S. (1999). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- ÖZYÜREK, L. (1983). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: A.Ü. Eğitim Bil. Fak. Yayınları.
- ÜNSAL, Y. ve GÜNEŞ, B. (2003). "İlköğretim 6. Sınıf Fen Bilgisi Ders Kitabının Fizik Konuları Yönünden İncelenmesi". *Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3).
- Web 1, Erişim:[http://www.ciep.fr/sites/default/files/atoms/files/repertoire_methodes_fle.pdf] Erişim Tarihi:[23 Mart 2016]